

NORME TESTA DISKOV

Avtor IGOR KRAJNC (TESTinfo letnik 1 (1996), št. 1)

V sedanjem priročniku so zbrane norme za skupine:

N	Starost	Izobrazba	Zaposlitev
162 (80 M + 82 Ž)	11-12 let (M = 11;9)	6. razred	
409 (181 M + 228 Ž)	13-16 let (M = 14;5)	8. raz. OŠ - 1.raz. SŠ	
69	18-19 let	maturanti SŠ	
673	11-19 let	8. raz. OŠ - 4.raz. SŠ	
341	20-40 let	VI. in VII. stopnja	strokovni, vodstveni, vodilni delavci
655	20-40 let	V. stopnja	strokovni, vodstveni, vodilni delavci
684	20-40 let	visoko kvalificirani delavci	vodstveni in proizvodni delavci
445	20-40 let	polkvalificirani in nekvalificirani delavci	proizvodni delavci
456	odrasli pet različnih starostnih skupin	poklicna in srednja šola	delavci, strojniki in poklicni vozniki
293	odrasli (40-45 let)	štiri izobrazbene skupine	tehnik, delavci v proizvodni

Pripravili smo nove norme za Test diskov (TD). Izhajajo iz pregledov ob sprejemu kandidatov za zaposlitev. Pregledi so bili opravljeni v okviru Centra za psihodiagnostična sredstva in so potekali v letih od 1986 do 1996. Vanje je bilo vključenih 295 iskalcev zaposlitve, od tega 90 žensk in 205 moških. Njihova poprečna starost je 31,23 let (SD = 7,69); najmanjši je star 17, najstarejši pa 56 let. Spola se razlikujeta po starosti: moški so v poprečju nekaj let starejši od žensk; bolj izobraženi del iskalcev zaposlitve je starejši od manj izobraženega.

Izobrazbena struktura vzorca je prikazana v tabeli (hi_2 pomemben na ravni $\alpha = 0,05$).

Poklici, ki v posameznih izobrazbenih razredih (stopnjah) prevladujejo, so v glavnem:

4. stopnja: trgovci, gostinski delavci in ključavničarji;

5. stopnja: administrativni delavci, komercialisti, računalniški operaterji, serviserji (strojni, elektro), geometri ter vodje raznih delavnic ipd.;

6. stopnja: računalniški programerji, vodje proizvodnih in drugih oddelkov ter komercialisti;

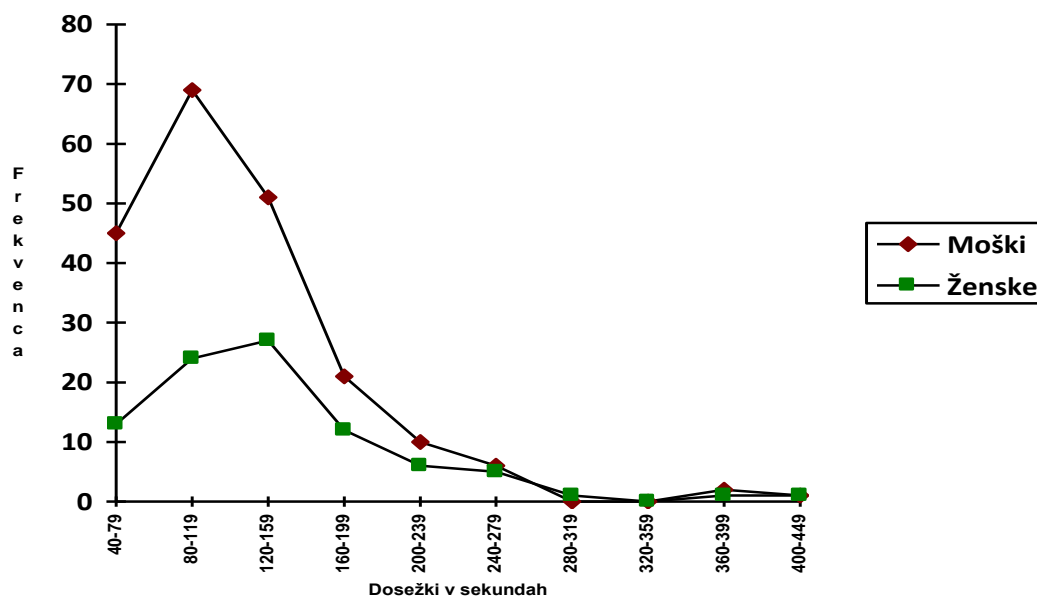
7. stopnja: računalniški programerji in projektanti ter tehnologi, vodje projektov in razvojni delavci.

	STOPNJA IZOBRAZBE					SKUPAJ
	4	5	6	7	8	
ženske	32 (10,8 %)	29 (9,8 %)	12 (4,1 %)	17 (5,8 %)	0 (0 %)	90 (30,5 %)
moški	17 (5,8 %)	58 (19,7 %)	39 (13,2 %)	87 (29,5 %)	4 (1,4 %)	205 (69,5 %)
SKUPAJ	49 (16,6 %)	87 (29,5 %)	51 (17,3 %)	104 (35,3 %)	4 (1,4 %)	295 (100 %)

Ko smo vzorec razdelili na dve skupini - "manj izobraženi" (4. in 5. stopnja izobrazbe, N = 136; 46,1 %) in "bolj izobraženi" (od 6. do 8. stopnje izobrazbe, N = 159; 53,9 %), se je pokazala pomembna razlika glede na dosežke na TD, seveda v korist bolj izobraženih.

Metodološko manj korektno bi bilo preračunavanje aritmetičnih sredin in standardnih deviacij za posamezne izobrazbene skupine. Kako se razporeja testna storilnost, najbolje ugotovimo iz preproste frekvenčne porazdelitve. Na sliki vidimo, da sta porazdelitvi močno desno asimetrični in da je zelo dolg reševalni čas vse redkejši. Razlogi zanj so lahko različni in jih ne bomo posploševali.

Frekvenčni distribuciji dosežkov na Testu diskov

Ker ni pomembnih razlik v dosežkih med bolj in manj izobraženimi znotraj obeh spolov, se zdi smiselno oblikovati okvirne norme na podlagi razlik med spoloma.

Norme Testa diskov na osnovi našega vzorca. (Rezultati so pretvorjeni v sekunde.)

DECILI	Celoten vzorec	Ženske	Moški	DECILI
1	70	74	69	1
2	80	83	78	2
3	90	101	87	3
4	101	115	95	4
5	114	125	108	5
6	128	137	123	6
7	141	158	138	7
8	163	180	159	8
9	212	235	193	9
N	295	90	205	N

Tabela norm je okvirna vsaj kar zadeva norme celotnega vzorca. Te so priložene za ponazoritev in pridejo prav, kadar imamo opraviti s posamezniki, katerih starost ali pa morda poklic sta neznačilna.

Ker so bili v pregledih uporabljeni tudi drugi testi sposobnosti, so zanimive medsebojne povezanosti. Izstopa dosledna negativnost korelacij, ki med drugim najbrž sporoča, da sta testna dosežka pri klasičnem testu "papir-svinčnik" in pri manualnem testu, kakršen je TD, v obratnem sorazmerju. Morda se nakazuje nekoliko nižja povezanost TD s tistimi testi (oz. podtesti), ki so bolj nasičeni s t.i. verbalnim faktorjem.

Povezanost Testa diskov z nekaterimi drugimi testi sposobnosti (vse povezanosti so pomembne pri alfa = 0,05):

	THR	THP	D-48	TN-10A	BTI-B	DAT-B
TD	-0,34	-0,52	-0,63	-0,53	-0,40	-0,26
Numerus	102	114	105	105	111	147

Pričujoči rezultati bodo vključeni v prihodnjo izdajo priročnika. Takrat jim bomo skušali dodati izčrpnjšo pojasnitev in morebiti tudi nove primere.